

ਸ਼੍ਰੇਣੀ : XII
ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ (ਟਰਮ-2)
ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ-(2021-22)
ਵਿਸ਼ਾ: ਇਤਿਹਾਸ

ਸਮਾਂ 2.30 ਮਿੰਟ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ 40

ਭਾਗ (ਓ)

ਭਾਗ (ਓ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

1*5 = 5 ਅੰਕ

1. ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਕਦੋਂ ਬਣਿਆ?
2. ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ?
3. ਸਦਾ ਕੌਰ ਕੌਣ ਸੀ ?
4. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ?
5. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਸੀ ?

ਭਾਗ (ਅ) ਕਿਸੇ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

3*5 = 15 ਅੰਕ

1. ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ?
2. ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸੈਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ ?
3. ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ 1
4. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ (1809) ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖੋ।
5. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
6. ਪਹਿਲੇ ਐਂਗਲੋ ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ?
7. ਚਿਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ਭਾਗ (ੲ)

ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:-

1*4 = 4 ਅੰਕ

ਫੈਜ਼ਲਪੁਰੀਆ ਮਿਸਲ ਦਾ ਮੋਢੀ ਸਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇੜ ਦੇ ਫੈਜ਼ਲਪੁਰ ਪਿੰਡ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿੰਘਪੁਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਿਸਲ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਫੈਜ਼ਲਪੁਰੀਆ ਜਾਂ ਸਿੰਘਪੁਰੀਆਂ ਪੈ ਗਿਆ। ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਪਰਗਨਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਲੇਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜੋ ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਜੱਟ ਸੀ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਨਿਡਰ ਸੀ। 1721 ਈ: ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਖੰਡੇ ਦਾ ਪਾਹੁਲ ਛਕਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁਗਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ। 1733 ਈ: ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੇ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਗੀਰ ਅਤੇ ਨਵਾਬੀ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1734 ਈ: ਵਿੱਚ ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਅਤੇ ਤਰੁਣਾ ਦਲ ਨਾਮੀ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ। 1753 ਈ: ਤੱਕ ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਹੇ। ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭਗਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣਾ ਸਿੱਖ ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਗ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸਿੰਘ (ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦਾ ਮਾਮਾ) ਨੇ ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਸੀ।

1. ਸਿੰਘ ਪੁਰੀਆ ਮਿਸਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ?

2. ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ?
3. ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸ ਹੱਥੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਸੀ ?
4. ਬਾਬਾ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਕਿਸ ਮਿਸਲ ਦਾ ਮੋਢੀ ਸੀ ?

ਭਾਗ (ਸ) ਕਿਸੇ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

5*2 = 10 ਅੰਕ

1. ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਉਥਾਨ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ?
2. ਮੁਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਦਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ?
3. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
4. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ (ਹ):- ਨਕਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸਥਾਨ ਭਰੋ ਅਤੇ ਭਰੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। (ਹਰੇਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 10-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋ)।

ਜਾਂ

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਐਂਗਲੋ ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸਥਾਨ ਭਰੋ ਅਤੇ ਭਰੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। (ਹਰੇਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 10-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋ)।

4+2 = 6 ਅੰਕ